Udviklingsplan
for
Kegnæs

2026 – 2031

(godkendes på generalforsamling marts 2027 i Kegnæs Ø-gruppe)
Revideres årligt på generalforsamlingen

Indledning

Denne udviklingsplan er udarbejdet af Kegnæs Landsbylaug oktober 2026 med udgangspunkt i det fælles borgermøde den 23. september 2026 i Kegnæs forsamlingshus med ca. 50 deltagere.

Alle godt 500 borgere bosiddende på Kegnæs er medlemmer af Kegnæs Landsbylaug → i daglig tale Kegnæs Ø-gruppe. Bestyrelsen for Kegnæs Ø-gruppe er valgt på Generalforsamlingen og fungerer som borgernes talerør overfor myndigheder og politikere i fælles anliggender for Kegnæs. Kegnæs Ø-gruppe er en af de i alt 38 landsbylaug i Sønderborg kommune og er repræsenteret gennem Erling Juncker (på vegne af landsbylaugene i tidl. Sydals kommune) i udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter. Her drøftes fælles anliggender for Landdistrikterne med udvalgets politiske repræsentanter. Dette udvalg hører direkte under Byudvikling, infrastruktur og landdistriktsudvalget.
Alle landsbylaug udarbejder en udviklingsplan som er retningsvisende for det enkelte landsbylaugs arbejde med lokal udvikling og kan findes på https://sonderborgkom.dk/
Kegnæs' s hjemmeside og udviklingsplan kan tilgås direkte på **www.Kegnaes-sydals.dk**
Fra 2027 er der i budgettet for Sønderborg kommune afsat 0,5 mio. kr. landsbylaugene på Sydals. Herudover kan de enkelte Landsbylaug søge midler eksempelvis fra puljen til borgerinitiativer, LAG-midler m.fl. Forudsætningen for at søge er, at det ansøgte projekt kan genfindes i udviklingsplanen.

Vision

Kegnæs er halvøen, hvor enestående natur og et stærkt moderne landsbyfællesskab går hånd i hånd.

Visionen hviler på tre strategiske spor:

- ***Det levende og trygge helårsliv:*** vi vil tiltrække unge børnefamilier ved at bakke op om vores velfungerende friskole. Vores historiske forsamlingshus skal være halvøjens centrale, moderne og levende mødested for fællesskab og moderne foreningsliv. Forsamlingshuset er også vores evakueringshus, der sammen med halvøens frivillige Brandværn og Akutberedskab sikrer tryghed for alle borgere, når der opstår nødsituationer. Vores drikkevand er rent. Gennem en aktiv indsats for en boligpolitik med stop for nye ferie- og fleksboliger arbejder vi på at styrke vi tætte og trygge naboskaber.

- ***Den grønne infrastruktur:*** Kegnæs skal være attraktiv for vandrere og cykelturister. Den dobbeltrettede cykelsti over Drejet forudsættes at komme på plads som et vigtigt afsæt for udbygning af cykel- og vandrestier. Vi arbejder for at styrke den grønne turisme med eksempelvis faciliteter, som shelterpladser, el-ladestationer for cyklister og offentlige toiletter der gør det enkelt for

gæsten – *og os borgere på Kegnæs* - at nyde naturen, roen, lyset, vandet og nattens stjerner. Vejnettet er vedligeholdt og sikkert at færdes på.

- ***Lokal vækst og iværksætteri:*** vi arbejder for at skabe rammerne for et blomstrende mikrovækstlag, hvor lokale spisesteder, kunsthåndværkere, gallerier samt helse og terapitilbud mm. blomstrer i samspil mellem turismen og os på Kegnæs.

Med Kegnæs fyrtårn som forpost og havet omkring Kegnæs sætter vi kursen mod et *Kegnæs i balance*.

Hvor står Kegnæs i dag?

For at realisere visionen må vi tage udgangspunkt i den nuværende virkelighed. Kegnæs har et stort potentiale og et stærkt sammenhold. Samtidigt er der også konkrete udfordringer, som denne udviklingsplan skal løse.

Boligsituationen på Kegnæs

- **Kegnæs tiltrækker heldigvis unge børnefamilier og naturelskere** på grund af freden, roen, lyset og den mørke stjernehimmel. Sammen med oplevelsen af fællesskab og frihed er Kegnæs Friskole et vigtigt fundament, der bidrager til bosætning med børnefamilier. Der er ønsker for at bevare og udvide naturen med eksempelvis mere skov og grønne områder.

- **Truslen mod naboskaber og landsbykultur:** det nære hverdagsliv og landsbykultur er under stort pres. Andelen af fleksboliger udhuler tætte naboskaber på samme vis som, når huse købt med helårsstatus, udelukkende anvendes til ferieophold. Vi har i forbindelse med kommunens høring af lokalplanen (august 2026) foreslået at sætte stop for tilladelser til fleksboliger. Vi har også foreslået, at der fremadrettet føres tilsyn med benyttelsen af fleksboliger. Vi har desuden foreslået, at der ikke opføres flere ferieboliger, da det ligeledes udhuler tætte naboskaber og landsbymiljøer, når husene er tomme gennem vinterhalvåret eller udlejes på ugebasis altså med skiftende ukendte naboer. Turisterne kommer for at opleve det autentiske men bidrager samtidigt til ødelæggelse heraf, hvis der ikke er en passende balance.

Forsamlingshuset som mødested og evakueringshus

- **Historisk** ramme: Forsamlingshuset, opført under 2. verdenskrig i 1943, er det absolutte fælles mødested for foreninger, møder, drøftelser og fælles beslutninger, fælles events.

- **Dokumenteret evakueringshus:** under den historiske stormflod i oktober 2023 beviste huset sin kritiske værdi, da det i praksis blev omdannet til nødherberg for evakuerede borgere.
- **Huset har brug for en opgradering** og officielle rammer for permanent at fungere som et fuldt udrustet og robust evakuerings- hus. På tværs af foreningerne, bestyrelserne for Kegnæs Ø-gruppe og Forsamlingshuset samarbejdes om projektet: at få rejst økonomiske midler til at gennemføre en renovering. Der foreligger et arkitektforslag og efter revision heraf, er arbejdet genstartet.

Mangelfuld infrastruktur og uforløst potentiale

- **Stisystemer mangler:** selvom vandrere og cyklister er glade for Kegnæs mangler der sammenhængende vandre- og cykelstier. Oprindeligt var planen at anlægge en cykelsti mellem Skovby og Sønderby. Den blev ført frem til Gåsvig og stykket hen over Drejet blev udsat. Herudover vil de vigtigste cykelstier være mellem Gåsvig og Friskolen, så børn kan cykle til skole.
- **Flaskehalsen ved Drejet:** Den længe ventede, dobbeltrettede cykelsti over Drejet er fortsat ikke færdiggjort og kommet på plads. Det skaber farlige og utilfredsstillende forhold for såvel bløde trafikanter som som større og mindre biltrafikanter på Drejet. Problemerne spidser til i sommermånederne, når der også er tæt turismetrafik.
- **Turismefaciliteter:** for at løfte den grønne turisme er der brug for offentligt tilgængelige shelterpladser med toilet, affaldsspande og rindende vand. Ligesom der er brug for en art cykelstationer med el-lademuligheder. Herudover er der brug for et overdækket madpakkeområde, hvor cyklister kan søge ly for vejr og vind.
- **Vinterbaderne:** på søndage træffes entusiastiske vinterbadere året rundt. Der er brug for at etablere en egentlig klub og skabe egentlige faciliteter for den fælles interesse med eksempelvis badebro og sauna.

Lokalt erhvervsliv: den lokale iværksætterånd lever i bedste velgående med små salgsboder, gallerier, håndværk samt helse- og terapitilbud men der mangler et fast, etableret spisested, som kan samle borgere såvel som turister året rundt.

Borgermøde om udviklingsplanen 24 september 2026

På Kegnæs er vi glade for	**Det kan der godt gøres mere ved**
foreningsliv fællesskaber naboskaber friluftsliv friskolen forsamlingshuset naturen vandet at se stjerner, ingen gadelys oldtimertouren mange gallerier stranden kirken fyrtårnet hjælpsomhed-gæstfrihed-imødekommenhed små erhvervsdrivende Akutbil og brandværn Åben Ø	Forsamlingshuset vandrestier → langs nordkysten vejene → hullerne flere cykelstier → og færdiggørelse af cykelstien over Drejet forsamlingshus: fredagsbar/storskærm foreningsliv: tilflyttere skal meldes til begrænse flexbolig-tilladelser flere og bedre/større seniorboliger offentlige toiletter (mod syd) cykelstier på hele Kegnæs tilgængelighed (sti – bænke – toilet – affald) stop for flere ferieboliger offentlig transport bord/bænkesæt el-lader cykelstation m. rep. 20 m. sjov→ udnytte stykket langs fodboldbanen(ved siden af Petanque)

Opgave	**Succeskriterium (endeligt resultat)**	**Tidshorisont**	**Finansiering**	**Status freml. GF 2027**

Vinterbaderne	• Klub • sauna • badebro			
Cykelstier (Kegnæs og Drejet, skolevej) og vedligehold af vejene på Kegnæs (cykelfærge selvkørende biler/busser)	• Cykelstien over Drejet skal være på plads i 2027 • skolesøgende børn skal kunne cykle til skole og derfor skal der senest i 2031 være cykelsti langs hele busruten på Kegnæs.			
Forsamlingshuset • **renovering**	• Skal i 2031 være renoveret og moderniseret jvfr. Revideret arkitektskitse 2026			
Mere foreningsliv	● musik, dans, teater, samarbejde på tværs, sangaftener, ”spiele ohne granse” , sportsaktiviteter, ”fejre helligtrekonger” , seniorstue, fredagscafé mm. ● at tilflyttere søger foreningslivet			
Iværksætteri	✸ At der er åbnet et fast spisested indenfor 5 år ✸ at flere mindre iværksætterier er poppet op			
Beredskab	• Officiel godkendelse af gruppens oplæg om beredskab for Kegnæs 2026 • omdeling af folder til alle husstande 2026/27 • (gruppen fortsætter kontinuerligt men arbejder på basis for beredskabet)			
brandværn/akutbil	• Rekruttering → nok frivillige • opbakning/støtte • grundlægge en børn og ungeindsats • ”nyt” → formidling virker			

Naturen **Flere stier**	• bord/bænkesæt • cykelstation og elladem uligheder • fisk i havet • offentligt toilet • mere skov og natur • gode og holdbare diger • ”vandrebroer” • bænke ved havet • shelterpladser (moderne standard)			
Bosætning	• færre fleksboliger → flere helårsbeboere • ferieboliger→ ”status quo” • flere unge tilflytterfamilier • flere varierede botilbud			